

Клайв Стейплз Льюїс

ХРОНІКИ НАРНІЇ

СРІБНИЙ ТРОН

КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

Хроніки Нарнії

Клайв Льюїс
Срібний трон

Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга»

1953

УДК 821.111
ББК 84.4ВЕЛ

Льюис К. С.

Срібний трон / К. С. Льюис — Книжный Клуб «Клуб
Семейного Досуга», 1953 — (Хроніки Нарнії)

ISBN 978-0-00-726943-3

У чарівному світі час спливає швидше, ніж у реальності... Ось король Нарнії Каспіан вже і постарів. Він у відчаї, бо втратив водночас і кохану, і сина... Велетенська змія вбила королеву, а принц Ріліан зник, розшукуючи цю потвору. Вже багато років ніхто не може знайти спадкоємця престолу... Лев Аслан кличе на допомогу дітей з нашого світу, бо тільки вони зможуть врятувати принца і перемогти підступну чаклунку.

УДК 821.111
ББК 84.4ВЕЛ

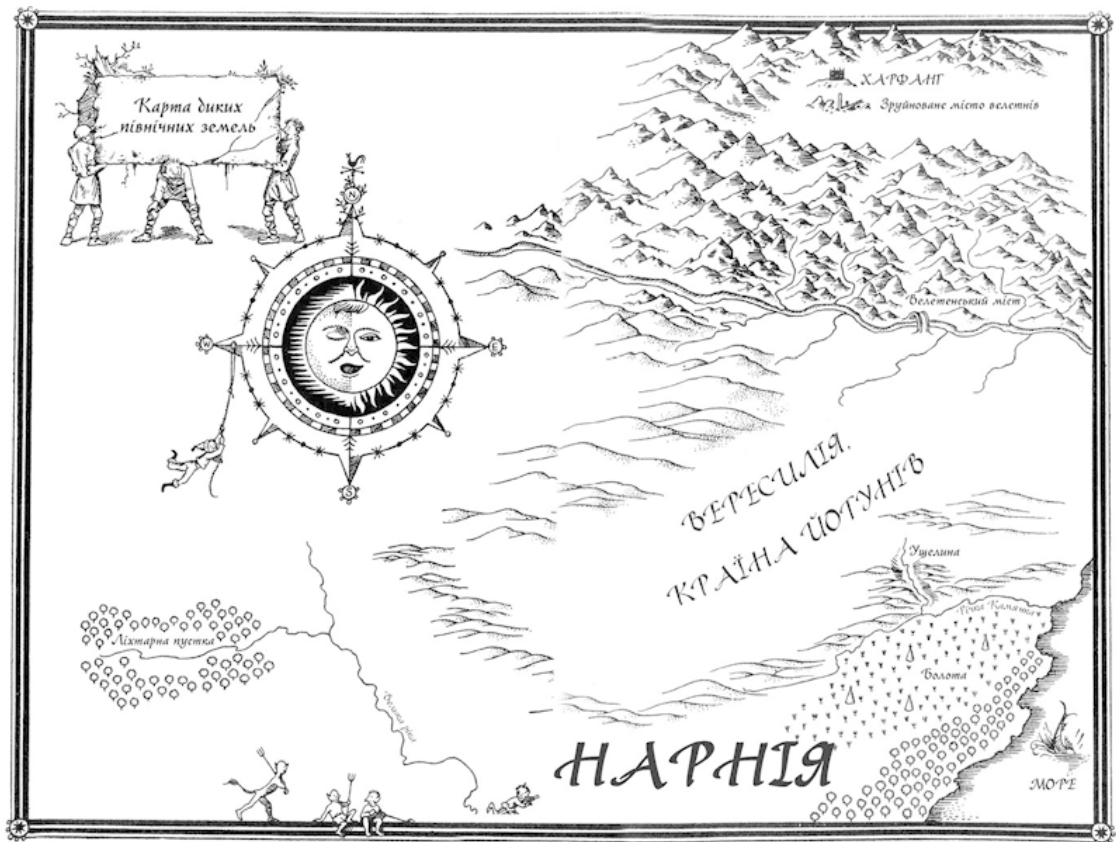
ISBN 978-0-00-726943-3

© Льюис К. С., 1953
© Книжный Клуб «Клуб Семейного
Досуга», 1953

Содержание

Срібний трон	6
Розділ 1	7
Розділ 2	13
Розділ 3	19
Розділ 4	26
Конец ознакомительного фрагмента.	31

Клайв Стейплз Льюїс Хроніки Нарнії

Срібний трон

Ніколасу Харді

Розділ 1

На задвірках школи

Похмурого осіннього дня на задвірках школи плакало дівча. Її звали Джил Поул, а плакала вона тому, що у школі її постійно ображали. Та наша історія не про шкільне життя, тому розводитися довго про школу, де навчалася Джил, наміру не маю, до того ж ця тема аж ніяк не з приємних. Скажу тільки, що школа та була з тих, що зветься сумісно-освітніми, тобто там навчалися разом хлопчики й дівчатка, хоча деякі вважали такі школи несумісними з освітою, а викладачів у таких школах прозивали не освітянами, а «несусвіт'янами». Річ у тому, що у своїй діяльності «несусвіт'яни» трималися таких поглядів, що дітлахам, хоч хлопчикам, хоч дівчаткам, слід надавати якомога більше свободи, тобто дозволяти робити все, що заманеться. Та, на біду, єдине, до чого сягала уява десяти-п'ятнадцяти найстарших учнів, було знущання з молодших. Ось чому в стінах тієї школи коїлося бозна-що. У будь-якій звичайній школі про те довідалися б та рішуче припинили б усі негаразди ще в першій чверті, та тільки не тут. У цій школі ніхто нічого не припиняв і, навіть коли про неблагопристойні вчинки ставало відомо, однаково хуліганів і капосників ніхто не карав та зі школи не виганяв.

– Гм-м... Який цікавий феномен, – казав у таких випадках директор школи, – із психологічної точки зору...

Із тими думками він викликав бешкетника до себе й вів із ним виховні бесіди. Та якщо ти знав, що і як йому відповідати, то покарання тобі не загрожувало, навпаки – ти міг спомогтися потрапити до нього в улюбленці.

Ось чому похмурого осіннього дня на мокрій від мряки доріжці, що пролягала між задньою стіною корпусу, де була розташована спортивна зала, та заростями колючого чагарника, стояла і плакала дівчинка на ім'я Джил Поул. І ще не висохнули її сльози, як із-за рогу, засунувши руки в кишені та насвистуючи, випірнув хлопчина. Ще крок – і він би налетів на неї.

– Ти що, зовсім не дивишся, куди йдеш?! – відсахнулася Джил.

– Та годі вже! Не починай... – відмахнувся був хлопчик, та, помітивши вираз її обличчя, пом'якшав, – ти... чого, Поул?

Джил лише скривилася – так буває, коли буцімто й бажаєш щось мовити, та тільки-но розтулиш рота, як сльози знов стискають горло.

– Що, знову вони? Як і завжди? – насунив брови хлопчик і ще глибше сунув руки в кишені.

Джил мовчки кивнула. Пояснювати не було чого – про кого йдеться, обоє знали й без зайвих слів.

– Це вже аж ніяк... Але що того гірше, це те, що ми... – він говорив із найкращих почуттів, але робив це так незграбно, ніби збирався прочитати Джил нотацію.

І тут дівчинка не витримала (що, погодьтеся, вельми природно для людини, яка хотіла добряче виплакати, а їй завадили).

– Та краще б ти йшов своєю дорогою та не пхав носа в те, що тебе не стосується! – урвала вона його на півслові. – Ніхто на допомогу тебе не кликав. Теж мені, вчитель знайшовся: розповідати, що кому краще, а що – ні. Ти й сам у них за побігача. Ти що ж пропонуєш: і нам скакати під їхню дудку?

– Цур тобі! – образився хлопчик і від образи так і сів на порослий травою пагорб, уздовж якого тягнувся живопліт, та одразу ж підскочив, бо трава виявилася замокрою для посиденьок. На нещастя, повне ім'я хлопчика – Юстас Бяклі, хоча поганим хлопчиськом він аж ніяк не був.

– Поул, – заблагав він, – де ж твоє почуття справедливості? Хіба ж цієї чверті я перед кимось плазував? Хто, як не я, виступив проти Картера на захист малого кроленяти? А хто зберіг таємницю Співвенсі, навіть коли мене били? А чи знаєш ти...

– Не знаю і знати не хочу, – схлипнула Джил.

Бяклі помітив, що вона ще не прийшла до тями, і вчинив так, як йому підказав здоровий глузд, – простягнув їй карамельку. Іншу він сунув до рота собі. Потроху Джил заспокоїлася і вже дивилася на речі більш помірковано.

– Вибач, Бяклі, – нарешті мовила вона, – я погарячкувала. У цій чверті ти й справді не такий, як був.

– А про попередню чверть краще забудь – звісно, якщо зможеш, – відповів Юстас. – Бо тепер я зовсім інша людина. Яким же я був кепським хлопчиськом – навіть згадувати млосно!

– Гм... Чесно кажучи, так воно й було, – не заперечувала Джил.

– Але ж тепер я зовсім інший, чи не так? Ти ж і сама помітила.

– І не тільки я. Так усі кажуть. До речі, от учора Елеонора Безтолоччі почула, як Одета Шалопайль саме так і сказала в роздягальні. А сказала вона от що: у цій чверті отой нахаба Бяклі зовсім рук відбіг – наступної чверті треба буде ним зайнятися першорядно.

Юстас здригнувся. У школі всім добре було відомо, що воно таке, коли тобою хочуть «зайнятися». На якусь хвилику запала тиша, і стало чути, як з вишневого листячка на землю падають великі краплі. Тишу перервала Джил:

– А й справді, з якого дива ти так змінився?

– Саме, як ти кажеш, з дива, бо на канікулах зі мною трапилося таке... таке... – із загадковим виглядом почав Юстас.

– Яке – таке? – не витримала Джил.

Та Юстас знов замовк щонайменше на цілісіньку хвилину. Нарешті він наважився:

– Послухай, Поул... Здається, ти ненавидиш оцю школу так само, як і я, тобто всім серцем.

– А що, хіба не видно?

– Що ж, раз так – тобі можна довіряти.

– Дуже люб'язно з твого боку, – пирхнула Джил.

– Це й справді дуже велика таємниця... Послухай, Джил, а чи вмієш ти вірити? Я маю на увазі... чи здатна ти повірити в те, у що ніхто не вірить?

– Та, взагалі, ще якось не доводилося, але я можу спробувати.

– А якби, наприклад, я сказав тобі, що на тих канікулах був не де-небудь, а в іншому світі? Розумієш?

– Не дуже, – зізналася Джил.

– Нехай так, – не наполягав Юстас, – а припустимо, я тобі сказав би, що побував у таких місцях, де тварини розмовляють людською мовою, де трапляються усілякі дива, а чаклунство – буденна справа; словом, усе, мов у чарівній казці.

Тут Бяклі зникнув та почервонів.

– А яким вітром тебе туди завіяло? – спитала Джил і теж почервоніла.

– Звичайним чаклунством, а іншого шляху немає. – Тут Юстас перейшов на шепіт: – Зі мною були ще двоюрідні брат і сестра. І нас усіх разом – ф'юїть! – і завіяло. Вони там бували й раніше.

Як не дивно, але тепер, коли обидва перемовлялися пошепки, Джил здатна була повірити Юстасу. Аж раптом її охопила неймовірна підозра, і несподівано для самої себе вона накинулася на Юстаса з люттю дикої тигриці:

– Якщо ти вирішив поглузувати з мене, то я й знати тебе не хочу! Ні за що!

– Та щоб мене підняло та гепнуло! – обурено замахав руками Юстас. – Нащо мені тебе дурити? Якщо хочеш, я можу запрягнутися.

...Коли я вчився у школі, ми мали звичку присягатися на Біблії – так і казали: «На Біблії присягаюсь!», та в цій Експериментальній школі Біблія була не в пошані.

– Облиш, – вирішила Джил. – Я й так тобі вірю.

– І нікому не розповіси?

– За кого ти мене маєш?

Несподівана розмова захопила увагу Джил та відволікла від сумних думок про безнадійну Експериментальну школу, але доки вони змовницьки озиралися навкруги, в очі їй впало похмуре осіннє небо, краплі дощу на листі, й вона одразу ж пригадала, що довга осіння чверть тільки-но почалася і що попереду на неї чекає майже три місяці безвиході.

– От тільки що з того? Однаково ми тут, і нікуди нам звідси не подітися, чи не так?

– А я от що тобі скажу: коли ми поверталися звідти додому, *дехто*, – тут Юстас зробив наголос, – сам сказав, що молодшим Певенсі (то мої кузен і кузина) зворотного шляху туди вже немає. Я гадаю, немає тому, що вони побували там тричі, а більше, мабуть, не можна. Але ж про мене він нічого не казав. А раз не казав – то, може, я ще повернуся. І от я гадаю, а чи не можна...

– ...самим зробити щось, аби чаклунство відбулося, – підхопила Джил.

Юстас кивнув.

– Щось на кшталт отого, аби накреслити крейдою коло, написати в ньому чудернацькими літерами чаклунські слова, стати посередині та проспівати закляття?

Юстас замислився, а потім рішуче похитав головою.

– Узагалі, раніше я й сам так гадав, хоча до справи руки так і не дійшли. Але тепер мені здається, що всі ті магічні кола та все таке інше – нісенітниця, та й годі. Ні-ні, йому це не сподобалося б. Чого доброго, він ще вважатиме, ніби ми таким чином напрошуємося в гості.

– Ти весь час згадуєш про нього... А хто ж той він?

– Там, – Юстас хитнув головою кудись убік, – його називають Аслан.

– До чого ж незвичне ім'я.

– Але воно і вполовину не каже того, який незвичний він сам, – значуще промовив Юстас. – Гадаю, нічого страшного з того не буде, якщо просто попрохати. Давай-но станемо поруч, простягнемо руки вперед, долонями додолу... На острові Раманду ми саме так і робили.

– На якому-якому острові?

– Потім розповім... Іще треба, мабуть, повернутися обличчям до сходу. Зажди-но! Де в нас схід?

– Не знаю, – чесно визнала Джил.

– Ніколи не міг зрозуміти, чому дівчатка не розуміються на сторонах світу.

– Але ж ти теж не знаєш, – обурилася Джил.

– Знаю, знаю, просто ти весь час мене відволікаєш. Так... Якщо мох тут, то схід – там. Ставай-но обличчям до отих дерев. А тепер повторюй за мною.

– Що повторювати?

– Звичайно те, що я скажу! – І він почав: – Аслане, Аслане, Аслане!

– Аслане-Аслане-Аслане, – луною вторувала йому Джил.

– Будь ласка, Аслане, дозволь нам обом до твоєї країни...

У цю мить вони почули галас, що долинав з-поза рогу спортивної зали.

– Поул! Я знаю, де вона! Вона десь тут за школою ридма реве. Притягти її сюди?

Джил і Юстас лише презирнулися, не змовляючись, кинулися до лаврових кущів і мерщій угору стрімким схилом, пірнаючи поміж кущів, та ще й з такою швидкістю, якій міг позаздрити кожен (завдяки особливій методиці викладання, що була прийнята у стінах Експериментальної школи, учні не дуже переймалися ані латиною, ані математикою, ані французькою мовою чи будь-якою іншою з наук, проте сповна опанували мистецтво щодуху від них тікати). На одному диханні дітлахи здерлися нагору, потім зупинилися та прислухалися – так, гонитва не відставала.

– Хоч би хвіртку було прочинено! – кинув Бяклі біжучи. Джил лише кивнула у відповідь.

Тут треба згадати, що на пагорбі, порослому лавровими кущами, височіла кам'яна стіна, у якій була лише одна хвіртка, за якою простягалося вересове пустище. Ця хвіртка майже завжди була замкнена на ключ. Та декілька разів її бачили прочиненою, а може, і не декілька, а лише один раз. Але ж, погодьтеся, неважко уявити, як сподівалися дітлахи на те, що цей єдиний раз повториться саме сьогодні, і тоді вони вислизнули б за межі школи непоміченими.

Що й казати, від бігу діти розшарілися та замазурилися, що й не дивно, бо бігти їм довелося зігнувшись у три погібелі, тому огорожі вони дісталися, коли вже й дух забило. А ось і хвіртка. Замкнена, як і завжди.

– Здається, виходу немає, хіба що... – мовив Юстас з останніх сил, мимоволі хапаючись за дверну ручку. – Йой! – тільки й додав він за мить – ручка повернулася, і двері... прочинились.

За якусь мить до того вони тільки й мріяли про те, аби двері виявилися відімкненими, аби з розгону майнути крізь них. Але зараз, коли виявилось, що двері й справді відчинені, вони аж заклакли на порозі. Те, що вони побачили за дверима, дуже відрізнялося від того, що вони сподівалися побачити.

А побачити вони очікували сиві порослі вересом схили, що тяглися вдалину, де губилися на тлі так само сивого неба. Натомість їм в очі вдарило яскраве сонячне сійво. Сонячне

саяво хлинуло у дверний проріз так само, як, скажімо, яскравим червневим полуднем, коли ви копірсаєтесь у темному гаражі, а потім відчиняєте двері. У яскравих променях краплі дощу на траві раптом заграли, мов намистини. А на замурзаних щоках у Джил одразу стали помітними дві світлі доріжки від сліз. Таке сонячне світло посеред похмурого осіннього дня якщо й могло з'явитися, то тільки дивом, а диво не могло бути не чим іншим, як небаченим до того іншим світом. Зрештою, таким його побачили дітлахи. Так само вирішили б і ви, коли побачили б мураву, зеленішу та соковитішу за ту, яку вам доводилося бачити до того, а в небесній блакиті майоріли чи то велетенські метелики, чи то зірки серед білого дня.

Усе своє життя Джил лише мріяла про щось таке, але тепер прикипіла до місця. Вона кинула погляд на Юстаса і побачила, що тому теж... ніяково.

– Ходімо, – ледве чутно мовив той.

– А чи зможемо ми повернутися? А з нами нічого там не трапиться? – стривожилася Джил.

Тієї ж миті десь позаду чийсь уїдливий голос погукав:

– Агов, Поул! Нумо, виходь! Нам відомо, що ти тут! Не змушуй нас тебе шукати! Виходь краще сама! – То був голос Едіт Шакайль. Вона не одна з тих, хто збирався провчити Джил, а радше належала до кола їхніх підлесників та підлабузників.

– Хутчіш! – вигукнув Бяклі. – Тримай мене за руку! Нам аж ніяк не можна загубити одне одного.

І не встигла Джил второпати, що й до чого, як він схопив її за руку і смикнув за собою в прочинені двері, подалі від шкільного подвір'я, подалі від старої доброї Англії, подалі від нашого світу – туди, де починався інший, невідомий світ.

Вереск Едіт Шакайль ураз урвався, мов і не було, наче голос диктора, коли вимикаєш радіо. І одразу дітей оточили зовсім інші, неземні звуки. Вони долинали звідти, де у височині мерехтіли яскраві цяточки. Лише тепер стало зрозуміло, що то птахи. Вони щебетали так, ніби намагалися переспівати один одного, та на землі їхнє щебетання здавалося дивовижною вигадливою музикою, яку спершу, можливо, ще й не кожен розпізнає, та, прислухавшись, зрозуміє, що й порівняти ту музику нема з чим. Водночас музика пташиного співу, здавалося, аж ніяк не порушувала відчуття повної безмовності, що панувала навколо. Чи то від тиші, від якої закладало вуха, чи то від прохолоди, від якої спиною побігли мурашки, але Джил здавалося, що вони десь високо в горах.

Бяклі досі тримав її за руку – і так вони вирушили в дорогу, пильно роздивляючись навкруги. Та куди не кинеш оком – скрізь одне й те саме: високі дерева, схожі на кедрі, тільки ще вищі за них. І сказати, що то був ліс – не скажеш. Скоріше, то був гай, до того ж не порослий чагарником чи підліском, тому видко було ой як далеко. Та як не вдивляйся в далечінь, за гаєм скрізь росла густа зелена трава, мерехтіло щебетливе птаство з лимонно-жовтим або синім, як у лугових бабок, або райдужним пір'ям, землею стелилися фіалкові тіні й... ані душі навкруги. Словом, безлюдний то був ліс.

Вони йшли весь час далі й далі, не обмовившись жодним словом, як раптом...

– Стій! – гиркнув Бяклі, смикаючи Джил за руку, – вони стояли на самісінькому краю ущелини.

Джил була з тих людей, яким висота байдуже. Навіть на краю прірви вона відчувала радше цікавість, ніж тривогу. Ось чому вона навіть розсердилася, коли Бяклі потягнув її від урвища. «Смикає мене за руку, наче малечу якусь!» – подумки образилася вона та висмикнула руку. І тут уже Бяклі зблід, мов та крейда, на що Джил лише презирливо кинула:

– Ти чого?

Аби остаточно переконати його, що нічого лячного в тому, аби стояти над прірвою, немає, вона ступила аж на край. Відверто кажучи, навіть ближче, ніж їй того хотілося б. І глянула вниз.

Тільки тепер вона зрозуміла, що Бяклі зблід не дарма – на те він мав дуже й дуже вагому причину: в нашому світі таких прірв просто не існує! Тільки уявіть собі, що ви стоїте на найвищій вершині найвищої скелі у світі. А тепер уявіть, ніби ви зазирали в прірву, що розверзнулася просто у вас попід ногами. Так от, те, що побачила Джил, було в десять, якщо не в двадцять разів глибше, ніж ви собі уявили. А там, де, здається, вже дно, бавляться якісь маленькі білі комашки, яких на перший погляд можна сплутати з отарою баранчиків. Та якщо придивитися пильніше, раптом розумієш, що то хмари, та не якісь там клаптики туману, а справжні купчасті велети, що й самі не менші за гори. І поміж ними, якщо напружити зір, можна розгледіти землю, та й то, що воно там таке: чи то поле, чи то ліс, чи то суходіл, чи то море – однаково не збагнеш. А це все тому, що відстань від тих хмар до землі ще більша, ніж до вас, у кого вони під ногами.

Так от, Джил зачаровано дивилася вниз, як раптом їй спало на думку: чи, може, й справді варто відійти від краю на крок чи два? Але що ж тоді подумає про неї Бяклі? І вона так само раптово вирішила: зрештою, яка різниця, що там гадатиме Бяклі, коли прірва жахливіша за те, що може подумати Бяклі. І одразу ж дала собі слово ніколи-ніколи не глузувати з тих, кому висота, скажімо так, не до смаку. Але від цієї думки в голові в неї запаморочилося, і вона відчула, що, попри власну волю, не в змозі зійти з місця. Ноги зробилися ватяними, а перед очима все попливло.

– Ти що, Поул, з глузду з'їхала? Негайно відійди! Дурепа навіжена! – долинув до неї пронизливий голос Бяклі. Та вуха в дівчинки наче позакладало, тому його голос долетів немов здалеку. Потім Джил відчула, як він намагається її відтягнути, та ані руки, ані ноги її вже не слухалися. Дівчинка була вкрай налякана, у неї паморочилося в голові, тому вона навіть не тямала, чому саме пручається, коли її відтягують від прірви. Але скільки вона житиме, стільки й пам'ятатиме, як вона випручалася в нього із рук, а він (це ще довго переслідуватиме її в нічних жахах), втративши рівновагу, із несамовитим криком полетів у безодню.

На щастя, Джил не мала ані хвилинки, аби зрозуміти, що саме вона накоїла, – де взявся величезний звір яскравої масті й одним стрибком опинився на краю скелі. Він перехилився через край прірви і (що найдивніше) почав... дмухати. Саме так: не ревити, не гарчати, а дмухати. Щодуху, невпинно й неослабно, наче ввімкнутий пиломосок. Джил лежала майже поруч і відчувала, як вібрує його тіло, видуваючи струмінь повітря. Вона лежала нерухомо, не в змозі підвестися, мов непритомна, та, як їй не кортіло й справді знепритомніти, із власного бажання таке, звісно, не робиться. А от далеко-далеко внизу вона помітила чорну цятку, що ніби ширяла в повітрі, здіймаючись вище й вище та віддаляючись від скелі. Коли цятка опинилася на одному рівні з вершечком кручі, вона була вже так далеко, що Джил зовсім загубила її з очей – та рухалася із шаленою швидкістю. Тільки тепер Джил здогадалася, що, певно, цятку відносить вітром, а вітер здіймає звір, що лежить поряд із нею.

Вона повернула голову до звіра – то був Лев.

Розділ 2

Джил доручають завдання

Жодного разу не глянувши на дівчинку, він звівся на ноги та дмухнув ще раз. Потім, вочевидь, задоволений зробленим, він розвернувся та неспішно попрямував назад до лісу.

– Це все сон, сон, лише сон, – запевняла себе Джил. – Це все лише сон, і за мить я прокинусь!

Але то був не сон. Тому й прокинутися не вдалося.

– Краще було б ніколи не потрапляти до цього жахливого місця, – промовила дівчинка вголос. – Скидається, Бяклі знав про тутешні місця не більш мого. А якщо знав – навіщо було тягнути мене сюди, навіть і не натякнувши, що тут і до чого. Яка тепер моя провина в тому, що він взяв – і впав! Коли б він не кинувся мене рятувати, то все було б гаразд: і в нього, і в мене.

Тут Джил згадала той моторошний зойк, із яким Бяклі зірвався зі скелі, і на очах її виступили сльози.

Сльози, звичайно, то справа корисна: доки плачеш – легшає на душі. Одна біда: рано чи пізно, та врешті доводиться припинити, а потому треба вирішувати, що робити далі. Коли сльози скінчилися, Джил відчула нестерпну спрагу. Увесь цей час вона пролежала долілиць, але тепер спрага змусила її принаймні сісти. Птахи вже змовкли, стояла непорушна тиша, лише десь із даліни линув неголосний, проте немовчущий звук. Дівчинка прислухалася... Так, справді, тепер вона майже була певна – десь неподалік дзюркотить вода.

Джил підвелася та озирнулася навкруги. Лева ніде не було видно, але він міг причаїтися десь поряд, за деревом, а дерев тут було безліч. Навіть більше, як вона знала з книжок, леви – вони такі: коли нападають, нападають гуртом. Та спрага виявилася сильнішою за страх, і тому, закликавши на допомогу всю свою хоробрість, дівчинка вирушила на пошуки води. Крадькома, навшпиньках вона перебігала від дерева до дерева, час від часу зупиняючись та подовгу вдивляючись у глиб лісу.

У лісі було так тихо, що вона без особливих зусиль визначила, звідки чутно дзюркотіння. А з кожним кроком ставало воно щораз голоснішим, і непомітно для себе дівчинка вийшла на таку собі галявинку, де одразу ж угледіла струмок, чистий і прозорий, наче скло, що струменів зовсім поруч, як штихом докинути, в густій траві на іншому кінці галявини. Від одного погляду на воду Джил відчула, що спрага жене її вперед – припасти до води, та, не слухаючись спраги, вона застигла, роззявивши рота, мов прикута до місця. І на те була дуже вагома причина – коло струмка лежав Лев.

Він лежав, витягнувши перед собою передні лапи і здійнявши голову, як ті кам'яні леви на Трафальгарській площі. Джил одразу ж збагнула, що він її помітив – він глянув їй просто у вічі та відвернувся, ніби старий знайомий, що вивчив її досить добре й тому заздалегідь знав, що й коли від неї чекати.

«Якщо я побіжу – він кине́ться слідом, – розмірковувала Джил, – а якщо піду вперед – потраплю прямісінько йому в пащу». Поглядом вона була наче прикута до звіра, а от ногами – до землі. Як довго вона стояла, дівчинка й сама не знала, та, здавалося, годину, та ще й не одну. Тим часом спрага стала просто нестерпною, і Джил відчула, що якщо їй випадає вмерти тут і негайно, то краще вже вмерти у левовій пащі, аніж від спраги за кілька кроків до води. «Ковток, лише ковток, а там і померти не жаль», – вирішила про себе Джил.

– Якщо тебе мучить спрага – пий.

То були перші слова, що їх почула Джил відтоді, як своє останнє слово сказав Бяклі на краю урвища. Вона озирнулася навсібіч, видивляючись того, хто їх вимовив. Знов пролунав той самий голос:

– Якщо тебе мучить спрага – підходь та пий.

Джил пригадала, що Бяклі розповідав їй про розумних звірів, і нарешті дотямила: вона почула голос Лева. Лише тепер вона помітила, що губи його ворухаться, та голос, не схожий на людський, був повнозвучнішим, гучнішим, глибшим і, як би то сказати, золотавим. Сказати, що, почувши цей голос, вона облишила свої страхи, – не скажеш, та страх, якщо й залишився, був тепер зовсім іншим.

– Хіба тебе не мучить спрага? – спитав Лев.

– Пити хочу – аж вмираю, – відповіла Джил.

– Хочеш пити – пий, – наказав Лев.

– А чи не могли б ви... якщо ваша ласка... зробити мені послугу – відійти кудись подалі, доки я не нап'юся, – попрохала Джил.

У відповідь Лев тільки зиркнув на неї та неголосно загарчав. І, роздивляючись цю нерухому громадину, дівчинка подумала, що з неменшим успіхом могла б попрохати гору посунутися трохи вбік.

Звабливе переливчасте дзюркотіння струмка зводило її з розуму.

– А чи не могли б ви пообіцяти, що не вчините мені нічого лихого, якщо я підійду? – ніяк не вгамовувалася Джил.

– Я не даю обіцянок, – промовив звір. Джил так кортіло пити, що, сама того не помічаючи, вона ступила крок вперед.

– А чи доводилося вам їсти дівчаток? – спитала вона.

– Мені доводилося ковтати дівчаток і хлопців, чоловіків і жінок, королів та імператорів, міста та цілі країни, – відповів Лев. Він не намагався своїми словами вразити Джил чи злякати її, не було в його голосі й жалю. Він просто відповів на питання.

– Я не наважуюся підійти, – зізналася Джил.

– Тоді ти помреш від спраги, – знизав плечима Лев.

– Ой, лишенько! – вигукнула Джил і ступила крок вперед. – Гадаю, мені доведеться піти пошукати інший струмок.

– Іншого немає, – відповів Лев.

Джил навіть не спало на думку засумніватися в словах Лева (та й тому, кому довелося побачити його суворий вираз, таке й не подумалося б), і рішення не забарилось. Нічого більш лячного в житті їй ще не доводилося робити, але вона підійшла до струмка, опустила на коліна й зачерпнула води долонею: прохолодної, живодайної води – такої вона ще ніколи не куштувала. Її не знадобилося багато – лише кілька ковточків здатні були цілком втамувати спрагу. Спочатку Джил мала намір забратися подалі від Лева, щойно нап'ється. Але тепер їй спало на думку, що то, мабуть, буде найнебезпечнішим вчинком з усіх можливих. Вона піднялася з колін та завмерла коло струмка, з мокрими від питва губами.

– Ходи-но сюди, – наказав Лев, і дівчинка не змогла не підкоритися. Тепер вона стояла просто поміж левових передніх лап і заглядала йому в очі. Довго так вона не витримала й опустила очі додолу.

– Дитя людське, – звернувся до неї Лев. – Де подівся хлопчик?

– Він зірвався зі скелі, – відповіла Джил і, трохи забарившись, додала: – сер.

Вона не мала жодної уяви, як ще його називати, а не сказати нічого здалося їй нахабством.

– Як це трапилось, людське дитя?

– Він намагався врятувати мене від падіння, сер.

– Як ти опинилась на краю урвища, людське дитя?

– Я хизувалася, сер.

– Слушна відповідь, людське дитя. Більше так не роби. Що ж... – Уперше за весь цей час вираз Лева видався Джил не таким суворим, – хлопчик у безпеці. Я завів його до Нарнії. Але ти своїми діями ускладнила своє завдання.

– Яке завдання, сер? – спитала Джил.

– Те завдання, заради якого я викликав вас до цього світу.

Останні його слова чимало здивували Джил. «Певно, він із кимось мене плутає», – подумала вона, а вголос висловити свою думку не наважилася, хоч щось їй і підказувало, що це спричинить неабияку плутанину, якщо вона цього не зробить.

– Кажи, не лякайся, людське дитя, – захопив її Лев.

– Хотіла... е-е-е... спитати, чи не може тут бути якоїсь помилки? Бо, бачте, ніхто нас із Бяклі не кликав – ми самі сюди напросилися. Бяклі сказав, що треба покликати... когось-там – забула його ім'я, бо вперше в житті чула, – і тоді той хтось дозволить нам зайти. Тож ми покликали, і двері відчинилися.

– Ви б не намагалися викликати мене, коли б я сам не покликав вас, – сказав Лев.

– Тож ви і є той хтось? – уточнила Джил.

– Саме так. А тепер слухай уважно своє завдання. Далеко звідси лежить королівство Нарнія, у якому живе старий король. Він завжди сумний, бо йому нема кому передати трон – він втратив спадкоємця, коли багато років тому його єдиного сина викрали, і ніхто в усьому королівстві не знає, де той тепер і чи живий взагалі. А він живий. Я доручаю вам шукати загубленого принца, шукати доти, доки ви чи то знайдете його, чи то загинете, чи то повернетесь назад, до свого світу.

– Але як ми його знайдемо? – знітилася Джил.

– Я розповім як, дитя, – відповів Лев. – У пошуках тебе вестимуть мої знаки. Ось перший – щойно хлопчик Юстас ступить на землі Нарнії, йому зустрінеться старий добрий друг. Нехай він не гаючи часу привітається із ним – і тоді вам на допомогу прийде надійний помічник. По-друге, залишивши Нарнію, тримайтеся курсу на північ. Прямуйте так доти, доки не побачите руїни давнього міста велетнів. По-третє, на руїнах ви знайдете камінь із написом. Прочитайте цей напис і чиніть, як він звелить. Четвертий знак – принца ви впізнаєте (якщо, звичайно, знайдете його) так: перший, хто за час ваших мандрів попросить вас про щось в ім'я Аслана – в ім'я мене, – той і є принц.

Здавалося, Лев сказав усе, що бажав, і Джил вирішила, ніби має щось сказати. Тож вона промовила: «Щиро дякую. Я зрозуміла».

– Дитя, – промовив Аслан, і голос його якось пом'якшав, – може статися, що ти зрозуміла не так добре, як тобі здається. Але то не біда. Для початку ти повинна все це запам'ятати. Повтори-но мені всі чотири знаки.

Джил спробувала повторити, але вийшло не дуже добре. Лев заходився виправляти її і змушував дівчинку повторювати й повторювати доти, аж поки вона не вивчила їх напам'ять. Він не виказував ознак нетерпіння, тож Джил зрештою набралася сміливості та спитала:

– Але як же я потраплю до Нарнії?

– На моєму диханні, – відповів Лев. – Я дмухну – і тебе понесе на захід цього світу так само, як і Юстаса.

– Чи встигну я розповісти йому про перший знак? Хоч це, певно, не має значення – він, певно, у будь-якому разі підійде привітати старого друга, якщо побачить його, чи не так?

– Не можна гаяти ані хвилини, – зауважив Лев. – Я маю негайно ж тебе відправити. Рушай-но до урвища, а я піду слідом.

Джил чудово пам'ятала, що змарнувала безліч часу з власної провини. «Якби я не накоїла дурниць, Бяклі зміг би разом зі мною почути всі Левові вказівки», – подумала вона і скорилася. Тривожно їй було крокувати назад, до краю прірви, тим більше, що Лева поряд не було – він нечутно ступав слідом за нею на своїх м'яких лапах.

До краю урвища було ще далеко, коли за спиною дівчинки пролунав його голос:

– Стій спокійно. Зараз я подму. Спробуй запам'ятати дві речі. По-перше, постійно повторюй і повторюй знаки: вранці, коли прокинешся, і ввечері, лягаючи спати, і вночі, якщо сон полишить тебе. Багато дивного може трапитися з тобою. Але, що б не сталося, не забувай про знаки та слідуй їм достеменно. А по-друге, я попереджаю тебе: тут, нагорі, тобі зрозуміло те, що я сказав, а там, у Нарнії, все може бути інакше. Тут, у горах, повітря чисте і прозоре – і розум твій ясний, а там, внизу, повітря густіше й думки плутатимуться у твоїй голові. Ти повинна бути дуже уважна. Знаки, коли ти їх зустрінеш, здадуться тобі зовсім не такими, як ти уявляла. Ось чому так важливо пам'ятати їх і не надто довіряти очам своїм. Пам'ятай знаки й вір у них, а решта – неважливо. А тепер, донько Єви, прощай...

Голос тихішав, доки остаточно не змовк. Джил озирнулась і з подивом виявила, що віддалилася від кручі вже кроків на сто, а Лев золотавою плямою полум'янів на краю. Гадаючи, що він подме зі страшною силою, дівчинка зціпила зуби і стиснула кулачки, але подих Лева був таким легким та ніжним, що Джил і не помітила, як відірвалася від землі. Тепер під нею на тисячі й тисячі кроків униз було лише повітря і нічого більше.

Джил злякалась, але лише на мить: по-перше, земля внизу була така далека, що, здавалося, її і зовсім немає. А по-друге, Левів подих дозволяв так зручно розташуватись у повітрі! Джил то лягала на спину, то поверталась обличчям вниз – словом, крутилася, як їй заманеться, – так само можна вертатися у воді (звичайно, коли вже вмієш плавати). Було тепло й нізвідки не піддувало, адже вона рухалася з такою самою швидкістю, що й потік повітря. Це зовсім не схоже на політ літаком – не було ані шуму, ані «повітряних ям». Коли б Джил хоч раз довелося подорожувати повітряною кулею, вона погодилася б, що між цими двома шляхами пересування є певна схожість, тільки летіти на Левовому подиху значно краще.

– Ой ти ж лишенько! – несподівано схаменулась Джил. – Знаки! Треба їх негайно ж повторити.

Вона спершу навіть злякалась, але, впевнившись, що чудово їх пам'ятає, миттєво заспокоїлась.

– Що ж, гадаю, все гаразд, – із задоволенням позіхом дівчинка відкинулась у повітрі, мов лежачи на зручній софі...

– Оце так! – вигукнула вона за кілька годин. – Я, здається, задрімала! Подумати тільки – спати в повітрі! Такого, певно, ще нікому не доводилось пережити. Хоча ні – Бяклі, певно, також спав, адже він вилетів раніше за мене. Чом би не подивитись, що там внизу діється...

А внизу, куди не кинь погляд, стелилася безкрая синя рівнина, якою поволі повзли якісь величезні білі плями. «То, мабуть, хмари, – подумала дівчинка. – Але вони набагато більші за ті, що я бачила з кручі, – певно, тому, що ці набагато ближчі. Мабуть, я спускаюсь! Ой, а сонечко-то як світить!»

На початку подорожі сонце стояло над головою Джил, а тепер воно потроху сідало й світило їй просто в очі. Тож вона могла б легко здогадатися, що летить прямісінько на захід. Але тут Бяклі мав рацію: Джил насправді зовсім нічого не тямала про сторони світу (щодо інших дівчаток – тут не скажу нічого, бо не знаю). Вдивляючись у синю гладінь внизу, Джил помітила, що на ній тут і там можна розгледіти якісь світлі цятки.

– Синя рівнина – то море, – здогадалася Джил. – А цятки, то, звичайно, острови.

Так воно й було. Вона б, певно, позаздрила Бяклі, коли б дізналася, що деякі з цих островів йому пощастило бачити на власні очі з палуби корабля, а на інші навіть довелося висадитись. Але вона цього ще не знала... Через деякий час Джил розгледіла на синій гладіні якісь зморшки. Якби вона летіла трохи нижче, то, певно, зрозуміла б, що ті невеличкі зморшки насправді – величезні океанські хвилі. А потім на горизонті на всю довжину проступила якась темна широка смуга, що чимраз темнішала та ширшала і з такою швидкістю, немов зростала на очах. Уперше за всю подорож дівчинка усвідомила, із якою неймовірною швидкістю вона рухається. І зрозуміла, що ця смуга, швидше за все, – саме земля.

Раптом вона побачила, що зліва (бо вітер був південний) на неї стрімко насувається величезна біла хмара – і цього разу на одній висоті з нею. Джил не встигла й озирнутись, як опинилась у самій її гущині – там було прохолодно й вогко, наче в тумані. У Джил затяло дух, але лише за мить вона, пролетівши крізь хмару, вже мчала вперед, мружачись від яскравого сонця і змочла до рубця (на ній була сорочка і светр, шорти і панчохи, й осінні туфлі на товстій підошві, адже в Англії цієї днини було сиро і прохолодно). Вона випірнула із хмари нижче, ніж влетіла в неї, і, щойно опинилась на відкритому повітрі, помітила щось, що, хоч і було цілком передбачуваним, видалось їй повною несподіванкою і просто-таки приголомшило. Звуки. Досі вона летіла в цілковитій тиші. Тепер, уперше за весь цей час, вона почула плескіт хвиль і крики чайок. А згодом відчула запах моря. Тепер у неї не було ані крихти сумніву в тому, що летіла вона з неймовірною швидкістю. Врешті Джил побачила, як із гуркотом зіштовхнулись дві величезні хвилі, здійнявши фонтан бризок і піни. Та не встигла вона озирнутись, як вони лишилися далеко позаду. Земля стрімко насувалася. У глибині суходолу, а також ліворуч, трохи ближче, вона бачила гори. А ще можна було побачити затоки й плоскогір'я, ліси й поля, піщані пляжі й круті стрімчаки. Гуркіт хвиль, що розбивалися об берег, щосекунди ставав дедалі голоснішим, заглушуючи собою всі інші звуки.

Раптом Джил побачила, що попереду земля розступилась, – вона знову летіла понад водою – то було гирло якоїсь річки. Тепер вона летіла зовсім низько, майже торкаючись хвиль. Кінчиком черевчика вона зачепила одну з них, і її облило фонтаном бризок. Рух її помітно сповільнився. Спочатку вона просувалася вгору за течією, а потім завернула вліво й поволі наближалась до берега. Навколо було так багато цікавого, аж очі розбігались: ось зелена галявина, а тут корабель, так яскраво прикрашений, що схожий на величезну коштовність; там замки й фортечні мури, прапори майорять у повітрі, люди в яскравому одязі, зброя, золото, мечі, звідкись долинають звуки музики. Але все це злилось до купи і змішалось у неї в голові. Вона отямилась лише тоді, коли опинилась на ногах – Джил приземлилась у прибережному гайку, а за декілька кроків від неї стояв Бяклі.

У першу хвилину її вразило, який він був брудний і неохайний і, взагалі, який непристойний вигляд він мав. А згодом промайнула наступна думка: «Яка ж я мокра – мов та курка!»

Розділ 3

Король вирушає у плавання

Якою ж замазурою видавався Бяклі (та й Джил, якщо б подивилася на себе збоку) на тлі того, що відбувалося навкруги. Утім, якщо розповідати, як і чому вони тут опинилися, то розповідати треба спочатку.

У просвіті між вершинами двох далеких гір, що їх Джил помітила, наближаючись до землі, сідало сонце, кидаючи останні промені на широку надрічкову луку; а поза неї височів замок із багатьма вежами, шпилі та флюгери на якому аж очі на сонці сліпили – більш сліпучого краєвиду Джил за своє життя ще не бачила. А на річці, погойдуючись на хвилях біля біломармурової пристані, був пришвартований корабель, великий корабель у золоті та пурпурі з високим носом та високим ютом, із вимпелом на грот-щоглі, гірляндою маленьких прапорців уздовж палуби та довгим рядом щитів, що виблискували сріблом уздовж усього фальшборту. Однею ногою на сходнях, перекинутих на палубу, стояв сивий-сивий старий чоловік. З-під порфірної мантиї виглядала срібляста кольчуга. Чоло його охоплював золотий обруч. Майже до пояса спадала сива, мов руно, борода. Старий тримався рівно, однією рукою спираючись на плече пишно вбраного вельможі, значно молодшого та більш ставного за нього. Та як не намагався той старий триматися, якщо придивитися, одразу ж було видно, що насправді він був таким немичним та недужим, що, здавалося, легкий подих вітерця здмухне його з пристані, наче осіннє листячко; а в очах у нього стояли сльози.

Король повернувся обличчям до проводу, мабуть, хотів був звернутися до них із прощальним словом, та тієї ж миті коло нього з'явилося таке собі крісло на колесах, яке тягнув за собою гладенький віслучок, на зріст не вищий за мисливського собаку – із таким полюють на диких качок, а в тому кріслі гніздився маленький гладенький чолов'яга у вбранні, що пишністю не поступалося королівському. Сидячи посеред купи подушечок, він через свій маленький зріст та неабияку опасистість нагадував тюк поміж хутра, шовку та оксамиту. То був гном. На вигляд він був того ж віку, що й король, проте зберіг юнацьку жвавість, безпосередність і допитливий погляд. Капелюха він не вдягав, хоч і був голомозим, тому на сонці його непокрита блискуча голова скидалася на більярдну кулю, хіба що для велетенського більярду.

А ще далі півколом юрмилися ті, кого Джил одразу ж подумки прозвала придворними. І було чому. Від їхніх строкатих одєж та обладунків в очах рябіло так, ніби ви дивитесь на квітучу клумбу. Можна було зрозуміти, чому Джил аж рота роззявила. Проте рота вона роззявила не від захвату барвистим вбранням, а з великого подиву на тих, *хто* був вдягнений у те вбрання. Їх навіть «людьми» не можна було назвати. Власне, людей у тому натовпі якщо й було, то хіба що одна персона із шести. А от інших справді важко було визнати людьми в людському розумінні цього слова. То були істоти, яких у нашому світі взагалі не зустрінеш. А були там фавни, сатири, кентаври (їх Джил спромоглася впізнати, бо колись бачила на малюнках), а також гноми. Крім того, вона впізнала й деяких звірят: ведмедів, борсуків, кротів, леопардів, мишей, а також декого з птаства. Але всі звірята, навіть знайомі з книжок чи бачені в зоопарку, дуже відрізнялися від своїх родичів, яких можна зустріти в Англії. Деякі, що одразу впадали в очі, відрізнялися від своїх англійських родичів щонайменше зростом. Узяти хоча б мишей: на зріст вони були з англійського собацюру, а от стояли – тільки уявіть собі! – на задніх лапках. Та найдивовижнішим було інше: на всіх без винятку мордах – чи краще казати вже «обличчях»? – було наче написано, що ці тварини вміють мислити та розмовляти не гірше за нас із вами.

– Оце так-так! – подумки охнула Джил. – Чого тільки у світі не буває! – Та одразу ж додала: – Але кортіло б мені знати завчасно: вони добрі чи злі? – Бо серед натовпу вона

раптом помітила двох чи трьох велетнів і якихось невідомих тварин. І тільки тепер вона згадала про Асланове доручення. За останні півгодини вона ані хвилини не думала про те, як його виконати. – Бяклі! – Вона смикнула Юстаса за руку. – Бяклі! Нумо, пригадуй, чи є в тому натовпі твої знайомі?

– А, це знову ти! – не дуже приязно буркнув Юстас (для чого, погодьтесь, він мав деякі підстави). – Ну й чого тобі? Не бачиш, я хочу послухати!

– От тільки не будь таким йолопом! Не можна гаяти ані хвилини! – прошепотіла вона йому просто у вухо. – Тож впізнаєш ти хоч кого-небудь з твоїх давніх приятелів? Ти мусиш переговорити з ним негайно!

– Що ти верзеш?

– Так мені велів Аслан, той самий Лев, про якого ти... – перебиваючи сама себе, у відчаї затараторила Джил, – ...я бачила його на власні очі.

– Ти бачила його?! І що ж він наказав?

– А він сказав, що найперша людина, яка зустрінеється тобі в Нарнії, то й буде твій добрий старий приятель, і ти повинен підійти та заговорити з ним. Не-гай-но!

– Але ж я нікого тут не знаю! Я й досі не певен, що ми саме в Нарнії.

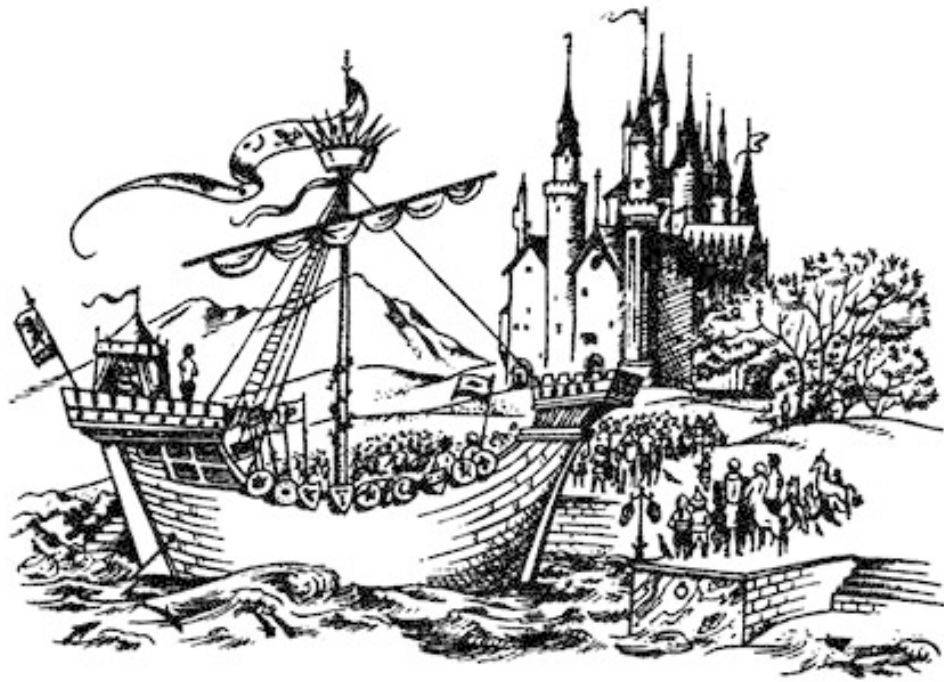
– А хто мені казав, що вже бував тут? – примружилася Джил.

– Ти мене не так зрозуміла.

– А як інакше? Ти ж сам казав!

– Хоч заради спокою ти можеш помовчати хоч трохи! Дай послухати, що там діється!

А там, судячи з усього, король про щось казав гномові, та про що саме – здаля розібрати було неможливо. Як зрозуміла Джил, у відповідь гном лише кивав або хитав головою. Потім король звернувся до всіх присутніх, але голосом таким вже тихим і надламаним, що Джил вихоплювала лише окремі слова, тим паче, ішлося про якісь їй невідомі країни та народи. Завершивши промову, король вклонився, розцілував гнома в обидві щоки, знов випростувався та підніс праву руку, ніби благословляв усіх присутніх. А потім, ледь-ледь пересуваючи ноги, став здійматися на борт. Ті, хто залишився на землі, здається, були щиро засмучені. Серед натовпу замайоріли білі носові хустинки, почувся плач, східці прибрали, на кормі засурмили, й корабель відчалив. (Спершу, звісно, його потяг на буксирі весловий шлюп, та Джил цього вже не розгледіла.)

– Так от... – почав був Бяклі, та на тому й затнувся, бо просто тієї миті перед їхніми очима промайнуло щось біле й велике (спочатку Джил здалося, що то повітряний змій) і з шурхотом плавно спустилося перед ними. Тільки тепер стало зрозуміло, що то ніякий не змій, а великий, не менший за гнома, пугач.

Він блимнув очима, а потім витріщився на них, як то зазвичай роблять усі короткозорі, і, нарешті, схиливши голову набік, чи то ухнув, чи то охнув:

– Хто тут, хто тут, хто ховався? Ох та ох, та ще й удвох?

– Мене звуть Бяклі, а це Джил Поул, – знайшовся Юстас. – Ми трохи заблукали... Чи ваша ласка не підкаже нам, де ми є?

– Ух-ух-ух, перевести треба дух! Бачиться, ви там, де й я: у королівстві Нарнія. То від замку Кейр-Паравель вийшов у море корабель.

– А чи не сам король щойно зійшов на борт?

– А хто-хто, як не він? – пугач сумно похитав своєю великою головою. – А ви-де хто? Яким дивом вас завіяло в наші краї? Усі дивилися у той бік, де проводжали короля. А я завжди дивлюся навкруги. Отож, дивлюся я – і що ж я бачу: несе їх вітром, наче пух, а потім серед луки – бух! – я тільки й встиг сказати «ух!»

– Нас послав сюди Аслан, – мовив Юстас, чомусь переходячи на шепіт.

– Хто-кого-куди-чого? – розвів крилами пугач і, не чекаючи на відповідь, заходився чистити пір'ячко. – Е-хе-хе... Я, бач, зрання не тільки недобачаю, а ще й недочуваю. Я й взагалі сам не свій, доки не сяде сонце.

– Нас послано сюди, аби знайти зниклого принца, – втрутилася Джил, якій давно вже кортіло вкинути своє слівце.

– Що? – замість пугача відповів Юстас. – Якого ще принца? Уперше чую.

– Ви хоча б чуєте, юначе! Проте, якщо я правильно зрозумів, йдеться про речі дуже важливі, тому краще вам побалакати з лордом-регентом, – у свою чергу мовив пугач. – Бачите отой возик із віслючком? А той, хто на возику, і є той, хто вам потрібен. Їхня невисокість гном-регент Тиквік.

Пугач змахнув крилом, ніби запрошуючи їх, а сам пішов попереду, трясучи головою та бурмочучи собі під ніс: «Хіба ж так роблять справи? справи, які того варті, треба робити на ясну голову. Найкраще – опівночі!»

– Перепрошую, а як ім'я нинішнього короля?

– Ох-ох-ох... – зітхнув пугач. – Король у нас той, що й раніше, – Каспіан Десятий.

І тут Джил побачила, як Бяклі наче на стіну наштовхнувся, та й обличчям зблід, мов та стіна. Джил навіть перелякалася: а чи не зле йому стало, бо такого Бяклі вона ще не бачила. Та не встигла вона вирішити, як його запитати, аби не образити, як вони вже постали перед очі гнома, а той щойно взяв до рук поводдя, збираючись додому, до замку. Натовп проводу теж порідшав. Придворні вирушали в тому ж напрямку по двоє, по троє чи невеличкими купками, так само як люди, що повертаються додому після спортивних змагань чи кінних перегонів.

– Пугу-пугу, кхе-кхе... Пане наміснику! – Пугач схилився над гномом і щось пробелькотів, майже встроївши свій дзьоб тому у вухо.

– Хто? Що? Де? – стрепенувся гном.

– Я от що мислю: це чужинці. Я в тому певен, – нарешті відхекавшись, повідомив пугач, – або... напівпевен!

– Якщо то не мисливці, то ти – не ти, а півень?! – не второпав гном. – Але ж я бачу перед собою лише двох людських дітлахів. До речі, що їм треба?

– Мене звуть Джил, – поквапилася відповісти Джил, якій вже кортіло якнайшвидше перейти до суті справи.

– Мала каже, начебто її звуть Джил! – гучно виголосив пугач.

– Скаржиться, що її хтось мало зо світу не зжив? – здивувався гном.

– Та не зжив, а то малу звати Джил!

– Удружив та мало не з'їв? І хто ж це міг бути?

– Це маленька дівчинка, а звуть її Джил!

– Це я й без вас бачу! Ви тут не белькотіть собі під дзьоб, а скажіть-но прямо: кого з'їли?

– Ніхто нікого не з'їв! – уже не пропугував, а прокрюкав пугач.

– Не з'їв хто кого?

– Ні-хто ні-ко-го!

– Гаразд-гаразд! Тільки не треба мені крикати, мов той крук! Я хоч і недочуваю, та не настільки! То ж ви всім гуртом прийшли до мене, аби повідомити, що ніхто нікого не з'їв? Для мене то не новина! От якби навпаки...

– От біда так біда, – подивившись на все це, похитав головою Юстас. – Скажіть йому просто: Юстас. Без тощо. Саме так!

Пугач сперечатися не став і повторив усе слово в слово:

– От біда так біда: він просто Юстас без тощо – саме так!

– З нього як з гуски вода, бо він той ще гусак? Авжеж біда – та й годі!

– Та не той ще гусак, а Юстас! Це оцей юнак!

– Не той гусак, а саме цей гусак?! От що я скажу вам, шановний пане пугачу Сизокриле: якщо у вас зрання голова обертом, то не треба морочити її іншим. Пригадую, у ті давні дні, коли я був не те щоб маленьким, але ще юним гномом, жили в цих краях і звірі, і птахи, що як мовлять було – то аж заслухаєшся. Ото, скажу вам, справді були звірі й птахи, що розмовляли, а не мимрили, пугукали та плуталися у словах так, щоб в усіх голова йшла обертом. У ті часи це вважалося неприпустимим. Ви чуєте мене – неприпустимим! Утім... Урнусе, будьте ласкаві, наш ріжок...

Маленький фавн, що до цієї хвилини мовчки стояв поряд із візком, одразу простягнув гномові срібний ріжок, як виявилось, слуховий. Він був зроблений на зразок старовинного музичного інструмента, який звався «серпент», тобто «змій». І справді, коли його вдягали,

він обвивався навколо шиї, нагадуючи змія. Поки гном порався зі складним інструментом, пугач (діти тепер знали, що його звуть Сизокрил) зненацька пошепки звернувся до них:

– Послух-ух-ухайте пуг-пугача, діти! Про зниклого принца ані гу-гу! Чого? Того! Потім-потім! Повірте пугачу: сонце сідає, і в голові в мене розвиднілося, як ніколи.

– Так чи не так? – нарешті обізвався гном, приборкуючи неслухняну «слухавку». – Що ж, пане пугачу, якщо ви маєте щось доповісти – доповідайте! Зробіть глибокий вдих і починайте, тільки не стрекочіть, мов та сорока!

Пугач так і зробив і за допомогою дітей, перекриваючи гномове старече кхекання та бухикання, спромігся викласти головне: чужинці опинилися в Нарнії не з власної волі, а волею Аслана. Тому їх занесло саме туди, куди й треба, – до королівського двору. Почувши це, гном аж в обличчі змінився:

– Прислав сюди сам Лев?! – не стримався він. – То ви звідти, з-поза меж нашого світу? Тобто з позамежного світу?

– Саме так, пане регенте! – гукнув Юстас у самісіньку «слухавку».

– То ви – син Адама й донька Єви? – уточнив гном.

В Експериментальній школі, де навчалися діти, ніхто й краєм вуха не чув ані про Адама, ані про Єву, тому ані підтвердити, ані спростувати припущення щодо свого родоводу вони не змогли, та гном, здається, нічого й не помітив.

– Що ж, любі мої, – мовив він, схиливши голову та беручи дітей за руки, – у цьому разі ви тут – бажані гості. Ех, знав би про вас наш добрий король, а мій повелитель – от зрадив би! Але – от шкода! – не більш як годину тому він наказав підняти вітрила й вирушив у дальню путь до Семи Островів. Ця зустріч хоча б на мить повернула б йому його юність – так, хоча б на мить... Та що поробиш? А тепер прошу вас до столу – розділити зі мною вечерю. А всі ваші розповіді, як би вам не кортіло, залиште до завтра, коли зберуться усі наші радники. Пане Сизокриле, якщо ваша ласка, подбайте, аби гостей влаштували у найкращих покоях та принесли їм гідний гостей одяг. І ще... скажу вам на вухо, Сизокриле...

Тут гном нахилився до пугача, аби шепнути тому щось не призначене для сторонніх вух, але, як то часто-густо буває з тими, хто сам приглухуватий, гучність свого голосу він не розрахував, і діти, навіть не напружуючись, почули:

– Подивіться, аби вони добре вмилися...

Затим він торкнув повіддя, і віслючок, що вже й занудьгував, потроху потрьохав у напрямку замку ходою, що нагадувала щось середнє між поважною ступою та гусячим кроком (віслюк був животиною добряче вгодованою), тому всі інші – і фавн, і пугач, і діти – встигали за ним хіба що не перевальцем. Сонце сідало. У повітрі повіяло прохолодою.

Ось таким чином вони й перетнули зелену луку, а потім пройшли крізь яблуневий сад і опинилися біля північної брами Кейр-Паравеля з розчахнутими ворітницями. За ворітьми виднілося поросле муравою подвір'я, на яке вже кидали відблиски вікна великої трапезної зали праворуч та віконця темного нагромадження споруд попереду. Саме до них пугач і повів гостей, а прислужувати Джил покликали миловидну дівчину дуже незвичної, як на Джил, зовнішності. Уже доросла, вона була не набагато вища за Джил, гнучка й тендітна, неначе верба, із довгим волоссям, схожим на тонкі пагони, у яких заплутався мох.

Крутими сходами вони зійшли до однієї з круглих вежок, де в каміні палав вогонь та потріскували пахучі соснові дрова, в кам'яній підлозі було викладено кам'яну ж ванну, а зі склепінчастої стелі на срібному ланцюзі звисала лампада. Єдине віконце дивилося на захід, де аж до обрію сягав загадковий нарнійський край, і Джил встигла побачити, як за далекими-далекими горами сідає червоне нарнійське сонце. Дівчинка дивилася на захід сонця і відчувала, як її переповнює жага нових пригод, що, як вона розуміла, вже не за горами.

Після ванни Джил кілька разів провела гребінцем по мокрому волоссю і вдягла приготоване для неї нарнійське вбрання, що було наче на неї шите: в тому платті можна було тіши-

тися не лише своїм виглядом, а й відчуттям на дотик, свіжістю трав'яних пахощів і навіть шурхотом при кожному кроці – у новому платті вона й справді мимоволі ступила кілька кроків до вікна, аби іще помилуватися надвечірнім краєвидом, як раптом почувся стукіт у двері:

– Прошу! – обізвалася Джил, і на запрошення у дверях виник Юстас. Він теж був у нарнійському одязі, та, попри те, чомусь не в дусі.

– Ага, ось ти де, нарешті! – замість привітання буркнув він, падаючи в крісло. – Скрізь тебе обшукався!

– Але ж знайшов, чи не так? – підхопила Джил. – Я от що гадаю, Бяклі: якщо навкруги все таке дивне та казкове, що й слова вже зайві...

Їй і справді було настільки чудово, що вона на мить забула і про чотири таємні знаки, і про зниклого принца.

– От, значиться, як тобі тут? – скривився Юстас, трохи помовчав і додав: – А от як на мене, то краще б нас сюди й не заносило!

– Чого це?

– Тобі мабуть байдуже, а от мені несила не тільки бачити, а й уявити Каспіана глибоким стариганом! Саме так – несила...

– А тебе як то обходить?

– Цього тобі ніколи не збагнути! Це можна тільки відчувати на власній шкірі. Я тобі вже казав, що час у Нарнії плине інакше, ніж у нашому світі...

– Як це?

– А ось так: той час, що сплинув тут, може промайнути як одна-єдина мить там. Щоб ти зрозуміла: скільки б часу ми тут не були, а повернемося до рідної Експериментальної школи тієї ж миті, якої втекли.

– Нічого втішного я в тому не вбачаю...

– Скиглити ще зарано! Дай-но мені договорити! Так от, сидячи в Англії, ти й гадки не маєш, як швидко плине час тут, у Нарнії. І коли вдома проходить, скажімо, рік, тут спливають десятиріччя. Мені про це розповідали ще Певенсі, та я, дурень такий, геть про те забув. Отже, з того часу як я був тут востаннє, пройшло років, може, сімдесят! Отже, повернувся я лише за рік, а побачив Каспіана вже глибоким стариганом.

– То король і був твоїм давнім приятелем? – жахнулася Джил.

– Саме так, – сумно відповів Юстас, й від одного погляду на нього Джил розбирав жаль. – Кожен уважав би за честь мати такого приятеля, як він! Але, коли ми бачилися востаннє, він був хіба що на кілька років старший за мене! І як же воно тепер бачити перед собою старого із сивою бородою та згадувати той незабутній ранок, коли ми разом висаджувалися на Самотніх островах або коли билися із морським змієм! Це навіть гірше, ніж примчати бозна-звідки до старого друга, а потрапити лише на його могилу.

– Припини! Негайно! – тупнула ніжною Джил. – Усе набагато гірше, ніж ти собі уявляєш! То був перший знак – і ми його прогавили, розумієш?!

Та Бяклі нічого не розумів. Тільки тепер Джил пригадала, що й досі не спромоглася розповісти Юстасу про свою зустріч з Асланом, про чотири знаки та мету всієї подорожі: знайти зниклого принца.

– От і виходить, – завершила вона свою розповідь, – що старого друга ти зустрів, а Асланів наказ не виконав! Не лише до нього не підійшов, а ще й геть його не впізнав! Ось так ти й прогледів перший знак!

– Але ж я нічого не знав!

– От якби ти хоч раз вислухав мене, не затикаючи мені рота, – усе було б гаразд!

– А ти... якщо б ти з самого початку не вигадала нічого кращого, як ото клеїти дурня на краю прірви – ти хоч розумієш, що майже відправила мене на той світ, повторюю – на той

світ! – то хто б говорив! Коли б не твоя дурість, ми обоє спокійнісінько прилетіли б сюди разом і обоє знали б, що й до чого!

– Але ж я тільки припускаю, що першим, кого ти угледів, був саме король, – почала виправдовуватися Джил, – а насправді ти міг зустріти кого завгодно! Ще невідомо, скільки ти тут стовбичив наодинці – може, годину, а може, й більше. Тож пригадуй!

– А тут і пригадувати нічого, – вирішив не перейматися спогадами Юстас, – бо ти з'явилася за хвилину після мене! Мабуть, на тебе дмухали дужче, аби надолужити згаяне з твоєї ж провини!

– Ой, лишенько, який же ти злопам'ятний нудьгар! – скипіла Джил, аж раптом зойкнула: – Ой, а це що таке?!

А це пролунав замковий дзвін, який сповіщав, що настав час вечері, і, таким чином, дружня бесіда, що от-от загрожувала перетворитися на безглузду сварку, на тому мала й припинитися. Тим паче, що за цілий день обоє сперечальники добряче зголодніли.

Треба визнати, що вечеря у трапезній залі перевершила всі сподівання. Джил такого собі й уявити не могла. Юстас – і той! – дарма що був у Нарнії не вперше, а теж був вражений нарнійською гостинністю (хоча не забуваймо, що під час своєї першої подорожі він майже не залишав корабель). Склепіння зали прикрашали стяги, а кожна переміна страв супроводжувалася звуком мисливського рогу та боєм литавр. Супи були такі, що слинки течуть навіть від згадки про них; риба, райдужні товстопузики, щойно з моря; а павичина, а запечена оленина, а пироги, а різноманітні морозива, а желе, а фрукти з горіхами! І що вже казати про усілякі напої, від наливок до морсів! Навіть Юстас пожвавішав і визнав, що все було «те що треба». Після трапези вперед вийшов сліпий лірник і заспівав старовинну баладу про королевича Кора й Аравіс та їхнього вірного скакуна Ігого, що, до речі, звалася «Пісня про коня та його хлопчика». У цій пісні йшлося про події сивої давнини, золотої доби Нарнії, про остраханців та усіх інших, з ким стикалися нарнійці в той час, коли країною правив великий король Пітер, а правив він саме звідсіля, зі славетного замку Кейр-Паравель (ця пісня варта того, аби її вислухати від початку й до кінця, та, на жаль, не маємо часу переказати її вам).

Після насиченого вечора гості поверталися до себе, ледь-ледь несучи ноги та позіхаючи на кожному кроці.

– Гадаю, вночі на нас чекає міцний сон, – так Джил підсумувала багатий на події день. Що іще раз доводить, що ніхто не спроможний передбачити, що трапиться далі.

Розділ 4

Пташиний базар або совиний парламент

Як це не дивно, але що більше вам кортить спати, то довше ви не можете дістатися до ліжка, особливо якщо вам неабияк пощастить, і у вашій кімнаті палатиме вогонь у каміні. Джил відчувала, що в неї навіть не стане сил зняти із себе одержу, якщо вона перед тим не перепочине перед вогнищем. А варто їй було присісти, як вставати більше не хотілося. Вона вже разів зо п'ять промовила до себе: «Треба лягати», коли її змусив здригнутися раптовий стукіт у вікно.

Вона піднялася, відсунула фіранку та спершу не побачила в непроглядній темряві нічого. Вона аж підскочила від несподіваності та позадкувала, коли щось дуже велике з грюкотом налетіло на вікно. «А що як у цих краях водяться велетенські нічні метелики? Бр-р-р...» – припустила із деяким занепокоєнням Джил. Але ось загадкова істота повернулася, і цього разу Джил помітила дзьоб – саме ним істота стукала у вікно. «То якийсь величезний птах, – вирішила Джил. – Чи то орел чи що?» Вона не надто жадала бачити нині будь-кого, хай там навіть орла, та все ж прочинила вікно й визирнула в ніч. Негайно ж із гучним шурхотінням істота спустилася на підвіконня і завмерла, займаючи собою майже весь віконний отвір, тож Джил навіть довелося ступити крок чи два назад, щоб птаху було місце. То був пугач.

– Тихіше, тихіше! Пугу-пугу, – замість привітання прогукав птах. – Тихіше, не шуміть. Скажіть, чи правду ви казали щодо того, що вам належить зробити?

– Знайти зниклого принца? – перепитала Джил. – Так, самісіньку правду.

І їй пригадалися Левів голос та вираз його обличчя – вона мало не забула їх за усім тим бенкетуванням та оповідками в палаці.

– Добре! – кивнув пугач. – Тож нема чого гаяти час! Треба негайно ж вирушати. Я полечу розбуджу іншу людину й негайно ж повернуся по вас. А вам тим часом не зайве було б перевдягнутися із придворних одерж у щось більш слухне в подорожі. Я обернуся – не встигнете навіть і двічі «пугу» проказати. Пугу!

І, не чекаючи на відповідь, зник у ночі.

Коли б Джил була більш звикла до пригод, вона, певно, не прийняла б слова пугача на віру, але їй і на думку не спало сумніватися: слова про майбутню опівнічну втечу геть відігнали сон. Вона переодяглася у свій светр і шорти – до пояса пристебнула похідний ножичок, який міг статися у нагоді, – і прихопила із собою ще кілька речей, що залишила в кімнаті дівчинка із тонким волоссям. Обравши із купи речей коротенький плащ ледь нижче колін із капюшоном («Не буде зайвим, якщо піде дощ», – подумала вона), кілька носовичків та гребінець, вона нарешті всілася та стала чекати на пугача.

Коли очі в неї вже зовсім заплющувалися, пугач повернувся.

– Ми готові, – оголосив він.

– Краще йдіть попереду, – попрохала Джил. – Я ще не дуже-то запам'ятала всі закутки та переходи.

– Пугу-пугу! Ти що? – здивувався пугач. – Ніхто не збирається пробиратися замком. Так не згодиться. Ми полетимо – лізь мені на спину!

– Ох, – видихнула Джил, роззявивши рота від не дуже приємної несподіванки; вона аж ніяк не була певна, що їй кортить подорожувати таким шляхом. – Хіба я не заважка для вас?

– Пугу-пугу! Я вже переніс іншого! Нумо! Тільки спершу погасімо лампу!

Варто їм було загасити світло, як нічний простір у вікнині одразу здавався не таким темним – уже не чорним, а сірим. Пугач злетів на підвіконня та став обличчям до ночі, розпрямивши крила. Джил здерлася на його коротке товстеньке тільце та всілася на спині, схо-

вавши коліна під крилами та обхопивши птаха якомога міцніше. Його пір'я було м'яким та напрочуд теплим на дотик, але схопитися не було за що. «Цікаво, яким видався Бяклі той переліт?» – тільки-но подумала вона, та птах моторошно ухнув униз із підвіконня, потім вирівнявся – крила його залопотіли, а в обличчя дівчинці дмухнуло неабияк холодне та вологе нічне повітря.

Було набагато світліше, ніж вона очікувала, і, хоча небо захмарилося, навколо місяця лишалась блідо-срібляста ділянка. Поля, понад якими вони пролітали, видавалися сірими, а дерева – чорними. Повівав вітер – не легкий нічний бриз, а той притишений тривожний вітерець, що передвіщає близький дощ.

Пугач круто розвернувся, так що тепер палац, у якому світилися лише кілька вікон, лежав прямо попереду. Прямуючи на північ, вони пролетіли над ним і перетнули річку. Відчутно схолодніло, і Джил здалося, що вона помітила біле відображення пугача в темних водах ріки під ними. Невдовзі вони промайнули північний берег річки й полетіли над залісненими землями Нарнії.

Раптом пугач клацнув дзьобом, схопивши на льоту щось невидиме Джил.

– Будь ласка, не робіть так більше, – заблагала дівчинка. – Не робіть різких рухів! Ви мало не скинули мене додолу!

– Прошу вибачення, – чемно відповів пугач. – Закортіло нашвидкуруч поласувати кажаном. У польоті немає нічого більш поживного за гарного товстенького кажанчика. Чи не бажаєте скуштувати? Можу й вам спіймати.

– Ні-ні, дякую, – здригнувшись, поспіхом відповіла Джил.

Вони дещо знизилися, і тепер перед ними непроглядною чорною плямою виокремлювалася на тлі синювато-сірої ночі якась споруда. Джил ледь встигла розгледіти, що то вежа – місцями зруйнована та, як їй здалося, поросла плющем, – коли їй довелося мимоволі пригну-

тися, аби не зачепити головою арку вікна. Пугач не без зусиль пролетів у оповитий плющем та затягнутий павутинням віконний отвір, і зі свіжої сіруватої ночі вони потрапили в темну кімнатку на самій верхівці вежі. Повітря всередині було сирим та задушливим, і щойно вона зісковзнула зі спини пугача, як уже здогадалася (як воно завжди виходить), що натовп усередині зібрався чималий. З усіх боків чулося: «Пугу-пугу!», тож виходило, що навколо з'юрилися самі сови. Джил навіть зітхнула з полегшенням, коли знайомий їй голос промовив:

– То ти, Поул?

– А то ти, Бяклі? – спитала у відповідь Джил.

– Тож, – почав Сизокрил, – гадаю, усі зібралися. Можемо розпочинати засідання совиного парламенту.

– Хвилинку, – пролунав у темряві голос Бяклі. – Спершу дайте-но сказати мені!

– Угу-угу, – заохотливо запугували з усіх боків сови, а Джил лише й мовила: «Валаяй!»

– Ось що, хлопці та дівчатка, тобто, пугачі та сови, – почав Юстас, – сподіваюся, усі знають, що в молоді свої літа король Каспіан Десятий здійснив плавання до східного краю світу. Мушу визнати, що я супроводжував його в тому плаванні: його і славного миша Рипічипа, лорда Дриніана та інших. Річ у тому, хоча в це важко повірити, що в нашому світі час плине інакше, ніж у вашому. Так от, з усією відповідальністю попереджаю: я повністю на боці короля, і тому якщо ця совина нарада насправді не що інше, як совина зрада, то я не бажаю мати з нею нічого спільного!

– Пугу-пугу, – обурено загукали пугачі та сови, – якщо ви на боці короля, то ми й поготів.

– Тоді до чого увесь цей нічний гамір? – не зрозумів Бяклі.

– Угу... А ось до чого, – за всіх відповів Сизокрил. – Якщо їхня невисокість лорд-регент гном Тиквік хоч краєчком вуха вчують, що ви збираєтеся на пошуки зниклого принца, то ви й кроку ступити не встигнете, як вас зупинять, а то й, чого доброго, візьмуть під замок.

– Що за маячня? – не втримався Бяклі. – На що ж ви натякаєте: що Тиквік – зрадник? Під час наших мандрівок із Каспіаном... королем Каспіаном я багато чого чув про нього, та не чув жодного поганого слова. Король довіряв йому, як самому собі!

– Ух ти! – ухнув голос із темряви. – Тиквік аж ніяк не зрадник! Та, бачите, за довгі роки багато хто із славетних воїнів: лицарів, кентаврів і навіть добросердих велетнів числом не менш за тридцять – вирушали на пошуки королевича, і жоден із них не повернувся додому. І тоді сам король не витримав і видав указ, за яким заборонив усі подальші пошуки. Мовляв, не може Нарнія втрачати кращих своїх синів через пошуки одного, хай навіть і його власного, сина. Порушити цей указ означає піти проти волі короля.

– Нам би він не відмовив! – палко вигукнув Бяклі. – Якщо б довідався, хто я і хто мене сюди послав!

– Нас послав! – встигла докинути слівце Джил.

– Угу! – погодився Сизокрил. – Гадаю, що король, може, й дав би своє «угу», та він же ого-го як далеко. А от Тиквік – той нізащо королівський указ не порушить. Тиквік – він такий: слово його – мов кремінь, наче сталь – його дух, а чує, як глуха тетеря, – ось який у нього слух, а який він упертюх, то позаздрить і віслюк. То з якого-такого лиха вони мають робити для когось виняток?

– Тільки не подумайте, – додав хтось із темряви, – що вже до кого-кого, а до нас він має прислухатися, адже мудрість наша, пугачів та сов, зайшла у приказку. Овва! Він, бачте, старіший од будь-кого з нас, тому – знай собі! – торочить: «Ех, малі ви пташенята й нерозумні! А я вас пам'ятаю, коли ви ще яйцями були в дуплі! А яйця, як відомо, курки не вчать! А тому киш звідси, сер! Кишмиш-комиш!»

У пугача, який усе це розповів, вийшло так схоже на гнома, що за мить сов'яча сходка озвалася одностайним сміхом. Той сміх був не тільки дружним, а ще й дружнім, тому діти

одразу збагнули, що ставлення до Тиквіка в нарнійців та в нарнійського птаства було приблизно таким, як у школярів до старого й суворого вчителя у школі, якого можна побоюватися, над яким можна підсміюватися, та не можна не любити й не поважати.

– А чи надовго поїхав король? – спитав Юстас, коли нарешті запала тиша.

– Ох, про це невідомо нікому, навіть йому самому, – перевівши дух, відповів Сизокрил. Подейкують, на одному з островів, здається, на Скипідарі, бачили Аслана. Щойно ті чутки дісталися королівських вух, як король сказав собі, що й сам себе не пробачить, якщо перед смертю не зробить останньої спроби знайти зниклого сина. Але до того він має побачити Аслана та почути його пораду: кого лишити після себе королем. Якщо ж чутки не справдяться і Лева там немає, то він попливе далі на схід, до архіпелагу Семи Островів, а далі – іще далі, аж до Самотніх островів, а далі – чимраз далі й далі. Нікому він про те не казав, але, здається мені, запала та давня подорож до краю світу йому в саме серце, і саме воно підказує йому, куди плисти.

– Тому про його повернення найближчим часом годі й мріяти, – розсудливо мовила Джил.

– Ох, ваша правда, – зітхнув пугач, – ох, що робити? От якби ж ви постали перед королівські очі одразу, щойно прилетіли, він, гляди, ще й військо вам зібрав би в допомогу!

Джил одразу ж прип'яла язика, сподіваючись лише на те, що і в Юстаса вистачить шляхетності не розпатякувати про те, як і чому все сталося як сталося. А той уже й рота роззявив, та вчасно схаменувся і лише пробурмотів, звертаючись радше до себе, ніж до когось іншого: «Ось моєї провини в тому аж ніяк немає!» А на повний голос він сказав інше:

– Пусте, як-небудь впораємося й самі! Та до того хотілось би зрозуміти от що: якщо ці збори, які у вас ще звуться «совиним парламентом», і справді є така собі парламентська асамблея, а ніяк не протизаконна змова, то навіщо збирати їх таємно, уночі, та ще й серед доволі підозрілих руїн?

– Тьху, тьху, тьху! – пролунало в п'їтмі одразу з усіх боків. – А де ж іще нам збиратися всім разом? Та й коли, як не вночі?! Тут усе ясно, як ніч, – заходився пояснювати Сизокрил, – не знаю, як у вас, а в Нарнії – ох, у багатьох! – є така шкідлива звичка: усі справи робити вдень, коли нещадно пече сонце – уф! – саме тоді, коли всі розумні люди, я маю на увазі сови... сплять! Як наслідок, коли настає ніч, вони сліпі та глухі, а дурні вже настільки, що й слова розумного з них не витягнеш. У нас, у нічних птахів, усе навпаки: ми за розумні звички, і саме тому, коли нам треба обмізкувати щось разом, ми і збираємося у найслухнішу для того годину – опівночі.

– Зрозуміло. Перейдемо до наступного питання: перш ніж розпочати пошуки, я маю знати, як саме зник принц.

Розповідати визвався, здається, найстаріший з усіх пугачів. І от що він розповів.

...Раннім ранком одного ясного дня у місяці травні років із десять тому юний лицар принц Риліан, син короля Каспіана, зі своєю матусею, в супроводі чималого почту, вирушив на кінну прогулянку кудись до північних земель Нарнії. Серед вершників було чимало високородних ясновельможних панів та панночок, а голову їх прикрашали віночки з зеленого листячка, за поясом були запнуті сопілочки, а от мисливських собак із собою не брали, бо їхали не на лови, а вітати весну.

Сонце вже припікало, коли виїхали вони на широку галявину, через яку просто з лісу вибігав жвавий струмок. Тут вони спішилися та й розпрягли коней, розстелили плащі та й сіли собі перепочити, попоїсти й попити, та й пісні поспівати. На той час королева вже й втомилася і, втомлена, так на тих плащах і задрімала на зеленому моріжку біля прохолодного струмка, а всі інші, аби не тривожити її сон веселощами та піснями, відійшли подалі, на інший бік галявини. Аж раптом, де не взялася, із темного лісу виповзла велика-велика змія і непомітно підповзла до королеви та вжалила сплячу королеву в руку. Почувши скрик,

усі кинулися назад, а першим був принц Риліан. І встиг він побачити ту велику-велику змію, зелену, наче й сама її отрута, що нишком плазувала геть до лісу. І вихопив тоді Риліан свого меча й кинувся за нею, та ліс був зовсім поруч, і в хащах та змія зникла, як і не було. Тоді кинувся Риліан до матері, а всі вже клопотали біля неї, та, ледве побачивши її обличчя, зрозумів, що всі ті клопоти даремні й що найкращі у світі лікарі – і ті були б безсилі перед отрутою. А королева, поки ще була жива, усе намагалася сказати синові щось дуже важливе наостанок. Та губи вже не слухалися її, як він не прислухався, та так нічого й не зрозумів. Ось так вона й померла: від скрику й до смерті не минуло й десяти хвилин.

Після того принесли мертву королеву додому до рідного замку, де невтішний король і Риліан, і вся-вся Нарнія гірко оплакували її сконання, бо не було в Нарнії леді ані мудрішої, ані витонченішої, ані привітнішої за неї. Та це було й не дивно, бо Каспіан, тоді ще принц, привіз собі наречену аж зі східного краю світу; подекують, навіть у жилах її текла кров не звичайна, а зоряна.

А як поховали королеву, то дуже Риліан за нею журився, а потім занадився на вранішній зорі сідлати вірного коня і мчати на північ на пошуки тієї підступної змії, аби вбити її і тим помститися кров'ю за кров. Ніхто йому не докоряв, хоча щоразу повертався він додому ледь-ледь пересуваючи ноги та з кожним разом зневірявся дедалі більше. Ось так промайнув місяць, аж раптом усі помітили, що з ним коїться щось дивне. В очах у нього застиг вираз, який буває лише у людини, яка щойно побачила видіння; так і кінь його – дарма що мав скакати мало не цілий день, а гарцював так, ніби його тільки-но вивели зі стайні.

Одного вечора найближчий друг і наставник Риліана, ніхто інший, як лорд Дриніан, який, до речі, у тому славетному плаванні на схід був капітаном королівського корабля, не витримав та сказав тому от що:

– Вашій високості треба вже припинити ганятися за невідомим змієм, бо немає звияги в тому, аби покарати нерозумну твар, вона ж бо не людина, то ви гаєте свої зусилля на те, що не варте того.

На це відповів йому принц:

– Ах, мілорде, сьогодні вже сьомий день, як я про того змія і думати забув!

– Тоді навіщо кожен день зрання ви вирушаєте в путь до північних лісів?

– Бо я, мілорде, зустрів красу, якої ще не бачив світ, – засмучено мовив у відповідь принц.

– Мій любий принце, – здивувався лорд Дриніан. – Зробімо ось що: як зберетеся завтра в дорогу, покличете й мене з собою, бо я такого дива теж не бачив.

– Із нашим задоволенням, мілорде, – так сказав йому Риліан.

Так вони й зробили.

Наступного ранку обидва осідлали коней та рушили на північ. Ніде не зупиняючись, вони гнали й гнали коней, аж поки не опинилися на тій самій галявині біля того самого джерела, де зустріла свою смерть королева. Дриніану здалося дивним, що для перепочинку з усіх можливих місць принц вибрав саме це. Так чи інакше, але саме тут вони й злізли з коней, і сіли біля ручаю, і сиділи мовчки, аж доки сонце не піднялося високо. Аж раптом, рівно опівдні, підняв Дриніан голову і по той бік ручаю на власні очі побачив прекрасну леді, що вродою своєю затьмарила б усіх красунь, яких довелося зустрічати Дриніану за довгого свого життя. А красуня по той бік ручаю ані слова не мовить, тільки ручкою принца манить, мовляв, ходи до мене. Була ж вона собою висока і ставна, вродою така, що аж очі сліпила, а шати в неї були зелені, мов та отрута. А що ж королевич? Він дивився на неї в обидва ока, а погляд у нього був такий, ніби нічого іншого він уже й не помічав. Аж раптом красуня зникла, наче розтанула в повітрі, а куди поділася – Дриніан, як головою не крутив, а так і не вгледів. З тим вони й повернулися додому. Одна лише думка не давала спокою лорду Дриніану: та леді в зеленому є зло.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.